

Օրագիրն սկսեց լինել զհր-
մէ թի 8 կիւնէտէն Էօ-
տէնմէն իւրիւրէ բէշին օ-
րագրի 6. վէ 6 պարզը
3 ի՞նչ պէտք ունի մէջիս
վէ նիւթիս 20 փարա
սոր: Թաշարարտան միւշ-
թէրի կաղըլմազ իսթէ-
հէնէր պէտք լինի վէ սե-
նէ վի բոստա իշին 37 ի՞նչ
դր: սաղ բարա իլալէ
իտէրէն կէ օնաւթի վէ
կաթոտ պուրաստա պիւր
ստամ կէ օսթէրմէն իտիր-
լէր:

ՕՐԱԳԻՐ

ԾԼԻՆ ԱՒԱՐԱՅԻՐԻՈՅ
ԴԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Կանաթն սրբադ իւր
տէ ֆա իշին 2 դր: իւրի-
նի տէ ֆա իշին 1 դր:
վէ դիւտէ նէշ օրունա-
նաղարա բաղարը օ-
րունաճաղ ար: Մէք-
թուդ վէ սայիրէ Գալա-
թաուս Ս. Լաւաւորիչ
Քիլիսի սինալ, Ծիւն Աւա-
րայրի Օրագիրն կաղը-
լմանէ սինալ 0. Խօճասար-
եան իսթինէ կէ օնաւթի-
լէ 6էք տիր: Աւաւսա
սայիր մէջթու պարն
նէշի բարադ ար:

ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՐԻ

1869 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 13 ՇԱԲԱԹ

ԹԻԻ 6

ԱԶԳԱՅԻՆ

Արդարութիւն և Էթիկ
Ազգայնութիւն և Էթիկ

Այսօր ունեցանք այն բարեբաղդու-
թիւնը որ՝ Օրագիրն շարաթական շրջանը
դարձնենք:

Մեր դրամագրութիւն, ըսինք մեր ա-
ռաջին թերթիւր, ժողովուրդն է. շարա-
թական փորձ մը՝ մեր ըսածին ապացոյցը
նիւթական կերպով հաստատուեց, այս մա-
սին հայ մամուլէն շնորհակալ ենք. Մա-
սիս և Մէճմաւ մեր անձին և մեր սիրը
բունքին վրայ վայլած էն տուրի խօսեցան
փունջ իր բարեկամութիւնը չի դադար,
ստանց մեր շնորհակալութեան պարտքը
կը մատուցանենք:

Մանդուկէ որ՝ սկզբունք բարեբաղդու-
սկիւրունքն ունի, նոյնը գործադրեց այս
անգամ ալ, որ մեր շնորհակալութեամբ
հանդերձ իրեն փրկելն ուղջոյն քանի մը
խօսք կ'ուզենք ընել:

Ուստի նախ այդ սկզբանց վրայ խօ-
սինք ու վերջը ժողովրդին ու ապագայ-
կան կարեւորութեան վրայ կարծիքնիս
յայտենք:

Մեր գրօշակն է ըսինք ժողովրդին
գրօշակը. որու վրայ դրուած է Էթիկ
և արդարութիւն: Մանդուկէ իր ազգայնութեան և
էթիկութեան գրօշակով կը բարեւէ մերը:

Ի՞նչ է ազգայնութիւնը — Էթիկ և արդար-
ութիւն է արդարութիւնը — Էթիկ և արդար-
ութիւն:

Ուրեմն այս մասին ունեցած տարբե-
րութիւննիս, վախճանի տարբերութիւն
չէ՝ այլ բառերու տարբերութիւն. արդար-
բայց և մարդ՝ արդէս զի վայելէ ազգայն-
ութեան շնորհը. — արդար և մարդ՝ որ
պէս զի վայելէ արդարութեան շնորհը:

Աւանց ազգայնութեան չիք արդարու-
թիւն, և առանց արդարութեան չիք ա-
զգայնութիւն:

Չդէ մէկը՝ արդէն ձգած ես միւսը.
նոյնպէս բռնէ մէկը՝ արդէն բռնած ես
միւսը:

Ասինք մէկ մօր՝ երկուորեակ զաւակ-
ներն են, իրարմէ անբաժանելի:

Ի՞նչ է իրաւունքը — Էթիկ (ճեւ մեր
մէկ յօդուածը Ծիւն մէջ):

Ի՞նչ է լուսաւորութիւնը — Էթիկ:

Ուրեմն հօս ալ տարբերութիւննիս
բառական է և ոչ վախճանական. բայց մի-
ջողի մէջ ունինք տարբերութիւն մը: Ա-
ռանց լուսաւորութեան գիտցուած իրա-
ւունքը բնական իրաւունքն է որ՝ անա-
ստանքու կը հաստատուի մարդը. այն
է՝ ուսուց, շարժիլ և քննադատ իրեն և մի-
ջող մարդկութեան վախճանին. բայց այս
վախճանը իր բնական սահմանին հասցնե-
լու համար խել մ'իւրաւունքներ կան որ՝

լուսաւորութեամբ կրնայ զոյլ մարդու
որոց էն առաջինն է հաստատութեան ի-
րաւունքը: Միօրինակ ծնեալ մարդը՝ միօ-
րինակ իրաւունքի տէր է բնականապէս:
Չիլուսաւորուած և նախապաշարեալ
մարդը՝ չի կրնար իր միւսը բարձրացնել
ու հասնիլ մարդկութեան օրինակն քով.
նոյնպէս նաեւ չը կրնար իշնել միւսէն դե-
րեզմանին դռները:

Ամեն օր կը անանան մեռածն ու ծը-
նածը, որ մերկ են օտար շուքերէ, բայց
դարձեալ չեն կրնար ըմբռնել այդ բնա-
կան հաստատութիւննիս իրենց անձնա-
կան կեանքին մէջ. այլ իրենք զիրենք
մեծի ու փոքրի և տէրի ու գերի տեղ
կը դնեն: Բոլոր աշխարհ այսօր դեռ
անհաստատութեան մէջ կը ծիւն. նոյն
խիտ տէր կրտած անձին գերին է որ՝
ինքզինքը անհաստատ կ'ըմբռնէ, քաղա-
քական խառնուրդի բաներէ իր աչքը շա-
ցընելով. միլ պիտի բանայ առոր աչքը և
լոյս տայ անոր — բայց եթէ հրատարա-
կութիւնը:

Ուրեմն մեք հրատարակութիւնը ար-
դէն իրեն ջահ մ'ըմբռնած, մեզ նախ-
տակ զրկնք դէպ ի արդարութիւն և Էթիկ
առանկ այն ջահին հետեւորդները. իսկ
Մանդուկէ հրատարակութեան մէջ հրա-
տարակութիւն և լուսոյ մէջ լոյս կը խոս-
տանայ. և այդ լուսոյ հետեւորդները
կ'առաջնորդէ դէպ ի արդարութիւն որ՝ ար-
դարութեան վախճանն ունի. արդարու-
թիւնը որ իրաւունքն չի կրնար դատուիլ:

Ուստի ինչպէս ըսինք, մեք թէ եւ
Մանդուկէ հետ ունեցած նիւթական մի-
ութիւննիս խղած, բայց բարոյական մի-
ութիւննիս պաշտ. ենք. այս չորս բա-
ռերէն՝ որն որ կ'ուզես գրէ գրօշակիդ
վրայ. եթէ կ'ուզես աւելցուր նաեւ հա-
ւաստութիւնն ու կողապալութիւնն ար-
դարձեալ պիտի տեսնես որ՝ վախճանը
մէկ պիտի գայ՝ տարբերութիւնը բառե-
րու վրայ մնալով:

Բայց որո՞ւ համար է որ կը խօսինք,
մեք զՄանդուկէ կամ Մանդուկէ՝ զմեզ
համարու համար է արդեօք, — սխալ,
այդ չէ բնաւ:

Տարագրութեամբ խօսողը, անձնականի
համար չը խօսիր. այլ հանրութեան:

Ո՞ր է այդ հանրութիւնը. քանի՞
մարդ է կը բաղկանայ, և ի՞նչ վիճակի
մէջ է:

Այս հանրութիւնը ըսածնիս՝ քանի մը
հարիւր անգամ ունի գաւառները, և Պօ-
լիս էն շատ քանի մը հազար. բայց վիճակը
— ցաւալի է այդ — կը կարգան այս ամբողջ
հանրութիւն կոչած 4000—5000 անձինքը
(բացառութիւնները թողնենք) կարգա-
ցած ըլլալու համար. կը կարգան իրեն-
երորդ մարդու մը թղթակցութիւններ

և ոչ իրեն իրենց ուղեով տեղեկագիր.
կը կարգան ու կ'իմանան, բայց տակաւին
մեծ մասը անշարժ, առանց տանելնին
կարմրելու, գողալու և կամ բան մ'զղա-
լու. արդարութիւն կը կարգան՝ անիրա-
ւութիւն դիւրաւ ընելու համար. իրա-
ւունք կը կարգան՝ բռնադատութեան հա-
մար, ազատութիւն կը կարգան՝ բարեա-
րութեան համար. լուսաւորութիւն կը
կարգան՝ ընկերնիս կողքնելու համար.
վերջապէս հաստատութիւն կը կարգան՝
դերեկները չը կորսնցնելու համար:

Այս ցաւալի վիճակին մէջ ենք տհա՜,
որ թէ ամալենք թէ չամալենք՝ ենք ինչ
որ ենք. և պիտի մնանք այնպէս մինչեւ
որ՝ վիճակնիս փոխելու չը ձեռնարկենք:

Մեք կ'ընդունինք և կը սիրենք այս
մասին սխալած բլալ, բայց դանկ չիմեր-
ցողը իր խղճին հարցնելու է թէ՞ մեր ը-
սածը սխալ է թէ գործնականապէս ոտող-
և եթէ կ'ընդունինք պղտիկ փորձ մը ա-
ռաջ բերենք որ աւելի հաստատուի:

Նախ թէ՛ ամեն բան իր արժէքն ու-
նի. անկից վերը սուղ է, անկից վարն ալ
աժան. բանի մը արժէքը որոշուած հա-
մար՝ անոր նիւթն ու աշխատութիւնը՝
բաղդատելու է՝ անոր սպառմանը կամ
անկից շահութեան հետ. մեր լրագիր-
ներն այսօր աժան են թէ սուղ, այս գրա-
նելու համար վերը տուած սահմանին ի
գործ դնելու ենք. ուրեմն քանի՞ անձ
ունինք ազգին մէջ որ՝ լրագիր կը կար-
գան. ես շատ փորձերով կը հաստատեմ
որ՝ 4—5000 էն աւելի ունինք. բայց քանի՞
անձ ունինք որ՝ իր պարտքը՝ այսինքն իր
վայելմանը փոխարէնը վճարէ:

Հազիւ ասոնց հարիւրն քան և հին-
գը, այսինքն հազիւ 1000 մարդ, իսկ
մնացորդը — կամայէ ձրի հայ ուսուիւ,
ձրի գինի կամելու և ձրի սիկար կամ ու-
կրի թուղթ ուղեւ, բայց ամենեւին չա-
մալելի իր ունեւորութեամբ հանդերձ՝
ձրի լրագիր կարգաւ. այս խօսքս միայն
մեր Օրագիրն համար չէ, այլ բոլոր ազ-
գային թերթերուն համար. նաեւ խօսքեր-
նիս կարողութիւն չունեցողին համար չէ,
այլ կարողութիւն ունեցողին համար:

Եթէ հացը գինին և այլն նիւթ են ու
աշխատութեամբ իրենց ձեւը կանանն լը-
բաղերընիս թէ՛ ու երկինքն անձրեւի պէս
լրագրապետին գրասեղանին վրայ կը թա-
լիլ. եթէ միւսներուն ձրի վայելումը հը-
պարտութեան կը պայլի՝ ի՞նչ իրաւամբ
տղադրութեան արդիւնքին ձրի վայելու-
մը՝ հապարտութեան չի պայլի:

Չը կարծուի որ մեք այս տողերը մեր
շահուն համար կը գրենք՝ այլ նոյն իսկ
ապագայութեան հետեւաբար ազգին շա-
հուն համար է որ՝ կը գրենք. կարճ կեր-
պով մը բացատրենք որ՝ իմացուի:

Այսօր հայ ազգայնական ժողովը միասին չորս հինգ ժերթ ունի . եթէ ամեն ընթերցող իր կարգացած ժերթին գինը վճարած ըլլա՛ր՝ այսինքն փոխանակ 4000 վճարողի 3000 վճարող ըլլա՛ր՝ բնականաբար արդի լրացուցեալ արդի շահերնուն քառապատիկը պիտի չափէին այսինքն 100 տեղ 400, բայց կը հարցնեմ հիմա՛ ձեզ, այս շահը կը կերցնեն ասոնց, թէ՛ ուրիշներ ալ մէկ մէկ ժերթի արտօնագիր առնելով կը նետուէին հրապարակ որ՝ այս շահուն մասնակցին — ես տարակոյտ չունիմ որ ուրիշներ այս շահը չէին կերցներ ասոնց և այսօր փոխանակ չորս հինգ ժերթ ունեւորու՛մ պիտի ունենայինք 20=23 ժերթ միևնոյն գնով և դուք ալ աւելի աժան և կարծեմ թիտ պարզ է բացատրութիւն նիս . ուստի այն որ իր ժերթը ունեւոր մէկուն ձրի կուտայ որ կարգաց և չափ պեր որ իր կարողութեան չափովը ժերթ մը ծախու առնէ, նա է բուն իսկ պատճառ հայկական մամոյն եւ մնալուն և լուսաւորութեան չըսեմ թշնամին այլ անտարբերը :

Ասոր վրայ աւելցուր նաեւ այն կըծծինքն որ ցրուիչներուն հետ բնկեր ըլլալով՝ Օրագիրը 10 փարպի կը կարգան ու եւս կուտան՝ որպէս թէ իրենք տաւր փարպի շահին և թէ ցրուիչը հինգ փարպի աւելի առնէ, այն ասոն կրնաս հասկընալ թէ Աղղին տալարութեան վրայ ունեցած գաղափարն ինչ աստիճան ցաւալի է : Կը քաջալերէ ցրուիչը խորդախութեան մէջ, որպէս զի ինք ալ տաւր փարպի շահի . որու հոգ թէ՛ հետեւանքն ինչ կըլայ :

Հոս կը վերջացնենք մեր խօսքը՝ հայկական տալարութեան օգնութեան կոչելով՝ ամեն անանք՝ որ տալարութեան և յառաջագիտութեան բարեկամ են . քան զի այս ընդհանրական յաւալի վիճակէն ազատելու համար չոր գիրը բաւական չէ, այլ կենդանի ձայնի և օգնականի անհրաժեշտ կարեւորութիւն ունի :

Ձեզ կարծուի որ մեր այս խօսքը՝ Օրագրի համար կըսենք, մեք գոհ ու շնորհակալ ենք մեր դատած ընդունելութենէն, այլ ընդհանուրին և տալարողին համար էր ինչ որ ըսինք :

— Երէկ Տնտեսական խորհուրդը՝ Կ. Պոլսոյ թաղ . խորհուրդները հրաւիրելով՝ 10000 գուրուշի մօտ նուէր հաւաքէր է ՚ի նպատակովն . Ս. Պատրիարքին հրաւիրուելներուն ուղիւ որովեան ծախքին :

— Կը լսենք թէ Արթ . Մկրեան Տէր Յօհաննէս քահանայն որ՝ Ս. Պատրիարքին հրաւիրակ ընտրուած էր՝ իր պատրաստութիւնները անսնելու համար, վաղը իր գլուղը Պառնէնիկ պիտի վերադառնայ :

— Բ. թ եպիսկոպոսոսց Վեհ . Կաթողիկոսին ուղղած հեռագրին նկատմամբ լէվանթի Հէրալտի մէջ հրատարակուած երկու նամակներուն հայերէն թարգմանութիւնը այսօր տեղիւնիս և ժամանակ նիս չը ներկայուն երեքշաբթի աւուր թողած ենք :

ՊԱՏՏՈՆԱԿԱՆ ՅԱՆՈՒՅՈՒՄ

Աղղոյն Պատրիարքարանս իրեն կեդրոն աղղին ամեն գործառնութեանց և յարաբերութեանց, ամեն ասոն աղղոյն համակրութեանն ու ձեռնառութեանը կը կարօտի :

Այս պէտքը այս միջոցս աւելի շատ

ցած է՝ մանաւանդ նորընտիր Սրբազան Պատրիարքին մայրաքաղաքս հրաւիրելու, և Նորին Սրբապետութեան պաշտօնական հաստատութեան պարագայովը :

Ամենապատիւ Խրիմեան Սրբազանին ընտրութիւնը աղղոյն գործոց բարեկարգութեանը ապահովիչ միջոց մ'ըլլալը նըկատելով, վստահ եմք որ աղղը իր ձեռքն առնութիւնը առ առաւելն պիտի մատուցանէ, որպէս զի աղղային վարչութիւնն ալ կարող ըլլայ անմիջապէս պէտք էղած ծախքերը և Պատրիարքարանին ուրիշ պիտոյքները հոգալով, աղղին բաղձաւնացը և պատուոյն համաձայն փառաւոր ընդունելութիւն մ'ընել նաեւ նորընտիր Սրբազան Պատրիարքին :

Խառն ժողովը յուսալից է՝ որ իր այս յորդորը լսելի պիտի ըլլայ բոլոր Աղղին :

— Գլխաւորութեամբ կը լսենք քաղաքացի աղղի բէմը թէ, հանգուցեալ Պարոն Վիկտոր Լանկըւայի հայոց մատենագրութիւններու ֆրանսերէն թարգմանութեանց տըպագրութեանը խմբագրութիւնը Պարոն Պրուտեմ Հայադ եւ գիտնականը, թարգմանողն Արիստակէս Լատիվերայու պատմութեան, պիտի շարունակէ, աղղաւոր փեմ Նուպար փաշայի ծախիւք և գրքածախ Գիւօի հաճութեամբը :

— Կը լսենք նաեւ թէ շատ շուտով պիտի հրատարակուի Գերմաներէն և Հայերէն բնագիրը միասին, ՚ի Պերլին, Միխիլար Գօշի դատաստանող իրքը, իրաւաբանական ծանօթութիւններով :

Մինչդեռ մեք հոս ուսումնական և դրող խտական ձեռնարկութիւններէ բոլորովին քաջուած՝ ոչինչ խնդիրներով կը դըբաղինք Գերմանացիք մեր դատաստանող զըրքէն լոյս առնել կուզեն :

Նաեւ կը լսենք թէ Գերմանիոյ երեւելի գրքածախ Գոտայի տալարանին ՚ի լոյս ընծայուած է Հայաստանի նոր աշխարհացոյց աստիճանը որ մինչև այսօր դանդաղ ներուն էն կատարելագործեալն է :

Տ Ա Ն Ի Ն Ե Ն

Խըտիլ հաղթելիքին խթանալու կէմք նիւթի լինաէն վաղ կէշմսինէ տայիր պու կիւնէրտէ Լիւթթատան վարիս օլան թէլէկրաֆտա եանլըլըդ օլնալը տըր, զիրա տըրըրմըլ մայիւմնթա կէօրէ, միւշարիլէյին կէմէսի ինթիմայի գալիսէն օլնալ, վէ ումարըլ քի իմիւրալթօրիս հաղթելիքի պուրասա իքէն, միւշարիլէյ հաղթելիքի առիսի պուրասա պուլունալ, Մըրըր մէսէյսի պիր սուրէթի հասնէտէ թէպիլէ օլնալուր, շէյլէ քի Պազը Ալի Մըրըրն պիւնէսինի կէօրմէք իտասասընը թէքը խուսալ՝ Խըտիլ առիլի էնէպիլսէն խթիլըրալ էթմէկի վաղըթ Պազը Ալիին բէյիլի թահիլ իթմէք շարթընը գապուլ իթմէն :

— Խըլիր ճիվարընտա Սաըր մէշէ նամ մահալէ, Պազուտա բօթմարնէն բէնչ շէմպի հիւնիւ վուրուրալու, վէ իքի կիւք աղ ճէ իլէ պիր շանթալ զիյդըյնթ էշկանն շաղընալը Մանգուլմէտէ օգուս մաշ աուր :

— Մէարիֆի ումուլիէ տայիր պիր եէնի նիլդումմէնին նէշրինի պիլթիլիլ իսիք . պու տէֆա պիր եէնի մէարիֆի ումուլիէ մէճիլի թէշրիլի վիճուտէ կէմիլ վէ Միսնիֆ Էֆէնաի կիւլի էշիլէթ

ու մայիւմնթալ պիր գալմէն բէյիս նաալ օլնալու շ օլաուդու կէօրիւլիւշ տիւր :

— Լըղըմ ճիվարը տաղարընտա շիմ տիւնէն շիտալթի գար եաղըլը օլաուդու պալթէլէկրաֆ պիլթիլիլ տիւր :

Խըլիր Թիմարէթ մէճիլիս բէյիսի Աղաթման Մկրտիչ Էֆէնաի բէնչէմպի հիւնիւ օլ ճանիպէ Էօլմու օլմաշ տուր :

— Պազը Պրանսըլ գաղթելալարընն, խմբէրալթօրիլանն խթանալուրա բէմէն թէպալիլ խիմ սաղլանաճաղը իւլէրինէ խարը իթմէլէրի եանլըլ օլնալ, միւշարիլէյ հաղթելիքի, պուրասա ալ վաղըթ կէշիլէնէ կիւնաէն, Գալէպիլ—Սուլթանիէտէ պու բէմիլ թէպալիլ հիլէթիլ գալղաւ ճաղ, օրատա Սաթրազամ հաղթելիքի իլէ Պրանսըլ սէֆիլիլանն իթիլ պալ օլնալալ, մանէթիլնէ պիր ֆըրդա Սոմանլը տօնանմալը պուլունաուդու հալաէ, ալաֆըրանկա հոկտեմբեր 13 էօլլէնաէն սօնրա խթանալուր եէթիլէնէք, վէ Պօղալ իլիւնէ կիրալիլէյին, զալթը հաղթելիքի Շահանէ, միւշարիլէյ հաննէ բաղ խղ օլաուդ լալըլ իլի նամ վարօրա աղիլմէթիլ, թէշրիլիլ թէպիլէք իլլէլիլ, միւշարիլէյ հաղթելիքի լիլէ Պէյլէրալէյ սէրաթընը թէշրիլիլ պուլաւաճաղըր : Յի կիմէ խմբէրալթօրիս հաղթելիքի զալթը Շահանէ վէ վալիսէ Սուլթան հաղթարթիլա վիլիլմա վէրէնէք տիր : Ֆէրատալ բէնչէմպի հիւնիւ միւշարիլէյ հաղթելիքի խթանալուր կէշիլ Սեա Սօֆիա վէ սալըր եանիլէյի ալթիլթալը սէյր ու թէմաշա պուլաւաճաղըր, ալաշալըր Տօրմա Պաղլէ սէրայընտա թեամ խուսալ, վէ պուտէհու Նաուս թէպալթօրալ իլլալմէն օլնալընալ օլնալալ տա հաղըր պուլունաճաղըր տըր : Հոկտեմբեր 13 ճուսա կիւնիւ Սուլթան Ահմա ճամիլի շէրիլիլալ օլաճաղ սէլալըլը վէ տահա սալըր մահալլէրի սէյր իլլէմէք իլիլն թէքըր խթանալու ճիվարընա թէշրիլիլ խալէթիլ . հոկտեմբեր 13 ճուսա իրթէսի կիւնիւ, զալթը հաղթելիքի Շահանէ, միւշարիլէյ հաղթելիքիլնէ Հիւնքեար խիլէթիլալ պիր տաալըր թեալիսի սէյր իթիլիլէնէք, վէ ալաշալըր, օրատա կէահաա գանդիլ տօնանմալը ինրա օլունալ, վէ Թարապիտա Պրանսըլ տալարընտա թեամ վէրիլէնէք տիր : Հոկտեմբեր 17 բաղար կիւնիւ, միւշարիլէյ հաղթելիքի Պէյօղլու Գալթիլք քիլիլսէսինալ գուտատըր շէրիլիլ թաղալիլնէ հաղըր պուլունաճաղ, վէ ալաշալըր թէքըր Տօրմա պուլիլ սէրայընտա թեամ պուլաւաճաղըր տըր :

Հոկտեմբեր 18 բաղար իրթէսի կիւնիւ, միւշարիլէյ հաղթելիքի շէրիլիլ միլի թէքըր խուսալ, Բատտան կէշիլէք խիլէստէրիլէ վէ օրատան Գահիլէ վէ ճիվարընըր սէյրահալթ խալէթիլք վէ օրատան Սիւլիլ գանալը քիւշալըր բէմիլալայընտա հաղըր պուլունաճաղ տան սօնրա, Պրանստա ալալթիլ Մալթա թարիլիլ իլէ ինրա օլունաճաղ վէ իւշ կիւն Նաթիլ շէշրիլալ վաղըթ կէշիլիլ օրատան փալիլէ տէօնէնէք տիր :

Լ Է Վ Ե Ն

— Գալիլէն սէյլէնալիլնէ կէօրէ պուտէֆա, Շուրայիլ—Տէվլէթ թարաֆընտան Բանչօ ճէպիլիլ խիլէթիլնիլ ըրիտըմ իլէ եալըրմալըրա տալըր բալթալթ վէրիլիլ վէ 2300 լիւրտա քէշիլ տէֆիլթիլ տալիլ եալըրմալըր տըր : Մէղըր մէպըրըր վէյաւա իթմէք իլիլ լաալըր Տայիլիլք բիւանքօ աւալիլալ պիր խթիլըրալ իթմէք

